

Mots creuats

Hi ha una certa gent que, quan es parla de determinades qüestions que els són incòmodes per un motiu o altre, empren l'argúcia d'interpretar paraules especialment significatives i en sí mateixes prou clares, en un altre sentit; o bé les carreguen d'intencions i motius diferents. Com que aquesta pràctica és ara mateix el nostre pa de cada dia, amb més o menys graus d'intensitat, podríem creure que és un d'aquells mals usos propis del temps que vivim. Però, no parlem pas d'una pràctica circumstancial sinó d'un costum endèmic. En posaré un exemple:

En una data tan reculada com és el juliol de 1966, Manuel de Pedrolo publicava a la revista *Serra d'Or* un article d'anàlisi i reflexió en profunditat sobre un tema d'actualitat candent (ja estava escrit i lliurat el febrer de 1965): la immigració massiva que havia caigut com una allau damunt de Catalunya. El text porta per títol *Les mans obertes* i està recollit en el llibre *Els elefants són contagiosos*. Pedrolo afronta el tema amb un tacte i un respecte exquisits envers tothom, però també amb una claredat i valentia admirables (seria convenient que molts, ara mateix, es prenguessin la molèstia de llegir-lo o rellegir-lo). Doncs bé, Pedrolo que coneix a fons el material humà que l'envolta, en un moment determinat, i pel que pugui ser, se sent obligat a parar els peus a aquells de qui parlàvem: "I que no s'intenti d'interpretar aquest mot d'*estrany*, amb què designo els immigrants, com un símptoma de discriminació racial. D'antuvi seria ridícula aquesta posició en una terra que ha conegut, com totes les terres velles, tota llei de mestissatges, i, després, la discriminació també és una forma d'aquest maniqueisme abominable que en darrer terme duu a la segregació. I ací es tracta de tot el contrari".

Així doncs, Pedrolo i tots aquells que com ell creiem en allò que deia Carles Riba: "Entre nosaltres humans, els mots són només per a entendre'ns i no per a entendre'ls", a l'hora de parlar amb claredat de veritats incòmodes ho tenim pelut i la cerimònia de la confusió ens fa anar de mal borràs pels d'una banda i de l'altra.

Ja podeu suposar, sense risc d'equivocar-vos, que en la meua oració d'enguany al senyor Sant Jordi, li demanaré de quina plaga convé que ens deslliuri com més aviat millor.

Il·lustració: Erques Torres Ramón